Udskriftsdato: 14. april 2024

2009/1 LSF 64 (Gældende)

Forslag til Lov om ændring af lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. (Arbejdsmarkedsrettet danskundervisning m.v.)

Ministerium: Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration

Journalnummer: Min. for flygtninge, indvandrere og integration, j.nr. 09/07235

Fremsat den 11. november 2009 af ministeren for flygtninge, indvandrere og integration (Birthe Rønn Hornbech)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl.

(Arbejdsmarkedsrettet danskundervisning m.v.)

§ 1

I lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl., jf. lovbekendtgørelse nr. 259 af 18. marts 2006, som ændret ved § 13 i lov nr. 523 af 24. juni 2005, § 2 i lov nr. 104 af 7. februar 2007, § 12 i lov nr. 483 af 12. juni 2009 og § 1 i lov nr. 485 af 12. juni 2009, foretages følgende ændringer:

1. *§ 2, stk. 3,* affattes således:

»*Stk. 3.* Udlændinge under 18 år, der i øvrigt opfylder betingelserne i stk. 1 og 2, kan deltage i danskuddannelse, når kommunalbestyrelsen ikke anser det for muligt eller rimeligt at henvise dem til andet relevant undervisningstilbud, jf. dog § 2 b, stk. 2.«

2. I *§ 2 a* indsættes som stk. 5:

»*Stk. 5.* Ministeren for flygtninge, indvandrere og integration kan fastsætte nærmere regler om danskuddannelse til udlændinge omfattet af stk. 1.«

3. Efter § 2 a indsættes i *kap. 1:*

»**§ 2 b.** Kommunalbestyrelsen tilbyder to modulers danskuddannelse, jf. lovens § 3, stk. 6, til udlændinge, der har fået opholdstilladelse som au pair, jf. udlændingelovens § 9 c, stk. 1.

Stk. 2. Udlændinge, der har fået opholdstilladelse med henblik på at deltage i en grundskoleuddannelse eller en ungdomsuddannelse, herunder en gymnasial uddannelse, jf. udlændingelovens § 9 c, stk. 1, er ikke omfattet af denne lov.«

4. *§ 6, stk. 2,* affattes således:

»*Stk. 2.* Kommunalbestyrelsen i bopælskommunen skal efterkomme et ønske om henvisning til danskuddannelse hos en bestemt udbyder fra selvforsørgende udlændinge, der ikke modtager aktiveringstilbud fra det offentlige. Kommunalbestyrelsen i bopælskommunen skal afholde udgifterne forbundet med deltagelse i danskuddannelse hos den valgte udbyder.«

5. *§ 8* affattes således:

»**§ 8.** Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at udlændinge, der er omfattet af denne lov og bosat i kommunen, orienteres om uddannelsestilbud efter §§ 2 og 16 b.«

6. I *§ 10* indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»*Stk. 3.* Etablering som udbyder efter stk. 1, nr. 2-4, er betinget af, at der mellem kommunalbestyrelsen og den pågældende udbyder er indgået en driftsaftale om udbud af danskuddannelse efter denne lov.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 4.

7. *§ 11* affattes således:

»**§ 11.** En kommunalbestyrelse kan træffe aftale med en anden kommunalbestyrelse eller et kommunalt fællesskab om at tilbyde danskuddannelse efter § 2 og arbejdsmarkedsrettet danskundervisning efter § 16 b.

Stk. 2. Den kommunalbestyrelse, der har indgået en driftsaftale med en af de udbydere, der er nævnt i § 10, stk. 1, nr. 2-4, og den kommunalbestyrelse, der udbyder danskuddannelse på et kommunalt sprogcenter eller en anden kommunal uddannelsesinstitution, fører tilsyn med udbyderens virksomhed efter denne lov.

Stk. 3. Ministeren for flygtninge, indvandrere og integration fastsætter nærmere regler om indholdet og udøvelsen af tilsynet.«

8. Efter § 11 indsættes:

»**§ 11 a.** En udbyder, som har indgået en driftsaftale med en kommune, jf. § 10, stk. 3, og en kommunal udbyder af danskuddannelse tilbyder danskuddannelse inden for kommunens grænser.

Stk. 2. Såfremt udbyderen ønsker at tilbyde danskuddannelse uden for kommunens grænser, skal kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor undervisningen ønskes tilbudt, godkende, at undervisningen foregår der.«

9. *§ 13, stk. 3,* affattes således:

»*Stk. 3.* Taksten pr. modul for hver af de tre danskuddannelser aftales mellem kommunalbestyrelsen og udbyderen af danskuddannelse, jf. § 10, stk. 1, nr. 2-4. Taksten opdeles i en starttakst og en sluttakst, som hver udgør halvdelen af den aftalte takst pr. modul. Starttaksten udbetales, når kursisten påbegynder undervisningen på et modul. Sluttaksten udbetales, når kursisten har bestået den modultest, jf. § 9, stk. 3, der afslutter undervisningen på det pågældende modul. Taksterne kan kun udbetales én gang pr. modul, medmindre der foreligger særlige omstændigheder.«

10. Efter § 16 a indsættes:

»**§ 16 b.** Kommunalbestyrelsen tilbyder arbejdsmarkedsrettet danskundervisning til udlændinge over 18 år, der

1) er indrejst i Danmark inden for det seneste år og har ordinær beskæftigelse, fast, lovligt ophold og ret til at arbejde her i landet eller
2) er omfattet af § 2 a og har påbegyndt deres ansættelsesforhold her i landet eller etableret deres selvstændige virksomhed her i landet inden for det seneste år.

Stk. 2. Uanset stk. 1 er udlændinge, der modtager eller har modtaget danskuddannelse, jf. § 2, ikke berettiget til at modtage tilbud om arbejdsmarkedsrettet danskundervisning.

Stk. 3. Uanset stk. 1 er udlændinge, der er omfattet af integrationsloven, ikke berettiget til at modtage tilbud om arbejdsmarkedsrettet danskundervisning.

Stk. 4. Uanset stk. 1 er udlændinge, der modtager starthjælp eller kontanthjælp, ikke berettiget til at modtage tilbud om arbejdsmarkedsrettet danskundervisning. Dette gælder dog ikke udlændinge, som opholder sig her i landet i medfør af EU-reglerne om ophævelse af indrejse- og opholdsbegrænsninger i forbindelse med arbejdskraftens frie bevægelighed, etablering og udveksling af tjenesteydelser m.v.

Stk. 5. En udlænding, der ønsker at deltage i arbejdsmarkedsrettet danskundervisning, anmoder om undervisning ved henvendelse til kommunalbestyrelsen i sin bopælskommune eller, hvis udlændingen ikke er folkeregistreret, ved henvendelse til en hvilken som helst kommunalbestyrelse her i landet. Den pågældende kommunalbestyrelse henviser herefter udlændingen til optagelse til arbejdsmarkedsrettet danskundervisning.

Stk. 6. § 11 a finder ikke anvendelse for tilbud om arbejdsmarkedsrettet danskundervisning.

Stk. 7. Den kommunalbestyrelse, som henviser udlændingen til optagelse til arbejdsmarkedsrettet danskundervisning, jf. stk. 5, skal sikre, at undervisningen kan påbegyndes hurtigst muligt og senest en måned efter udlændingens anmodning herom.

Stk. 8. Tilbud om arbejdsmarkedsrettet danskundervisning omfatter højst 250 timers undervisning i højst 1 år og 6 måneder efter det tidspunkt, hvor den pågældende første gang kunne påbegynde undervisningen.

Stk. 9. En udlænding, der har deltaget i arbejdsmarkedsrettet danskundervisning, er berettiget til tilbud om danskuddannelse, jf. § 2, hvis betingelserne herfor er opfyldt. Tilbuddet efter § 2 omfatter danskuddannelse, indtil udlændingen har bestået en af de afsluttende danskprøver, dog højst tre år efter, at den pågældende første gang kunne påbegynde arbejdsmarkedsrettet danskundervisning.

Stk. 10. Tilbuddet om arbejdsmarkedsrettet danskundervisning er vederlagsfrit for den enkelte udlænding. Kommunalbestyrelsen i bopælskommunen afholder de udgifter, der er forbundet med arbejdsmarkedsrettet danskundervisning, efter en timetakst fastsat af ministeren for flygtninge, indvandrere og integration. Er udlændingen på tidspunktet for henvisningen til arbejdsmarkedsrettet danskundervisning endnu ikke folkeregistreret, dækker den kommune, som har henvist udlændingen, de foreløbige udgifter mod efterfølgende fuld refusion fra bopælskommunen.

Stk. 11. Staten refunderer 50 pct. af de samlede udgifter, som kommunalbestyrelsen i bopælskommunen har afholdt til arbejdsmarkedsrettet danskundervisning, jf. stk. 10.

Stk. 12. Ved tilbud om arbejdsmarkedsrettet danskundervisning finder § 2, stk. 4, § 5, stk. 4, § 6, stk. 2 og 5, §§ 7 og 16 og § 18, stk. 1, tilsvarende anvendelse.

Stk. 13. Ministeren for flygtninge, indvandrere og integration fastsætter nærmere regler om tilbud om arbejdsmarkedsrettet danskundervisning, herunder regler om udbydere af undervisningen, indholdet af tilbuddet, refusion, regnskabsaflæggelse og revision.«

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2010, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. § 13, stk. 3, 2.-4. pkt., som affattet ved denne lovs § 1, nr. 9, og § 16 b, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 10, træder i kraft den 1. juli 2010.

Stk. 3. § 2 b finder ikke anvendelse for udlændinge, som har påbegyndt danskuddannelse før lovens ikrafttræden.

Stk. 4. Driftsaftaler, som er indgået mellem en kommunalbestyrelse og en udbyder af danskuddannelse før lovens ikrafttræden, og som ikke er i overensstemmelse med lovens § 11 a, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 8, bortfalder med udgangen af 2014, medmindre de er udløbet inden.

Stk. 5. Driftsaftaler, som er indgået mellem en kommunalbestyrelse og en udbyder af danskuddannelse før lovens ikrafttræden, skal senest inden udgangen af 2014 være i overensstemmelse med lovens § 13, stk. 3, 2. og 3. pkt., som affattet ved denne lovs § 1, nr. 9.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Lovforslagets formål
2. Lovforslagets baggrund
3. Arbejdsmarkedsrettet danskundervisning (intro-dansk)
   3.1. Gældende ret
   3.2. Overvejelser
   3.3. Foreslået ordning
4. Justeringer af danskuddannelsestilbuddet for visse grupper af udlændinge (udlændinge med ophold som au pair eller ophold som elever på ungdomsuddannelser m.v.)
   4.1. Gældende ret
   4.2. Overvejelser
   4.3. Foreslået ordning
5. Udbud af danskuddannelse inden for kommunens grænser
   5.1. Gældende ret
   5.2. Overvejelser
   5.3. Foreslået ordning
6. Afskaffelse af vejledende modultakster og indførelse af opdelte modultakster
   6.1. Gældende ret
   6.2. Overvejelser
   6.3. Foreslået ordning
7. Kommunernes tilsyn med udbydere af danskuddannelse
   7.1. Gældende ret
   7.2. Overvejelser
   7.3. Foreslået ordning
8. Øvrige forslag
   8.1. Indsættelse af hjemmel til at fastsætte nærmere regler om EU-grænsependleres ret til dansk-uddannelse
   8.2. Kommunalbestyrelsens pligt til at informere om tilbuddet om introdansk
   8.3. Lovtekniske ændringer m.m.
9. Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner
10. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet
11. Administrative konsekvenser for borgerne
12. Miljømæssige konsekvenser
13. Forholdet til EU-retten
14. Hørte myndigheder m.v.
15. Vurdering af konsekvenser af lovforslaget

1. Lovforslagets formål

Lovforslaget har til formål – som supplement til de ordinære danskuddannelser – at etablere et arbejdsmarkedsrettet danskundervisningstilbud (intro-dansk) til udlændinge, der tager ophold her i landet som led i beskæftigelse. Udenlandske arbejdstagere er med til at sikre danske virksomheder adgang til kvalifi-

ceret arbejdskraft og bidrager samtidig til det danske samfund. Regeringen ønsker med dette lovforslag at give udenlandske arbejdstagere en hurtigere adgang til danskundervisning, der samtidig tilgodeser deres behov for et fleksibelt og beskæftigelsesorienteret undervisningstilbud. Der henvises til afsnit 3.

Formålet med lovforslaget er endvidere at gennemføre en række justeringer af lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 259 af 18. marts 2006 (danskuddannelsesloven) på baggrund af de erfaringer, som er indvundet siden loven trådte i kraft den 1. januar 2004. Regeringen har løbende fulgt effekten af danskuddannelsesloven. En evaluering af danskuddannelsesloven, der blev afsluttet i 2008, har vist, at danskuddannelseslovens hovedformål i vidt omfang er opnået, men at der samtidig er behov for enkelte justeringer af lovens indhold.

Lovforslaget indeholder derfor forslag om, at kommunerne skal have bedre muligheder for at planlægge det kommunale danskuddannelsestilbud. Med lovforslaget gives der bl.a. kommunerne adgang til at bestemme antallet af udbydere i kommunen, således at der kan sikres et mere fast grundlag for planlægningen af det kommunale danskuddannelsestilbud. Der henvises til afsnit 5.

Med lovforslaget tydeliggøres endvidere kommunernes og udbydernes adgang til frit at aftale modultaksten for danskuddannelse. Lovforslaget indebærer, at de vejledende modultakster afskaffes, og det understreges dermed, at takstfastsættelsen er et anliggende mellem kommune og udbyder. Der henvises til afsnit 6.

Som led i justeringen af danskuddannelsesloven indeholder lovforslaget herudover bl.a. forslag om opdeling af modultaksten i en start- og en sluttakst, ligesom der gennemføres en tilpasning af målgruppen for det kommunale danskuddannelsestilbud. Der henvises til henholdsvis afsnit 6 og 4.

Med lovforslaget gennemføres således en ændring af danskuddannelsesloven, der sikrer, at danskuddannelsestilbuddet justeres på baggrund af de erfaringer, der er gjort med lovens anvendelse, og tilpasses ændringer i sammensætningen af målgruppen for tilbuddet. Samtidig fastholdes danskuddannelseslovgivningens sigte mod en hurtig og effektiv tilegnelse af det danske sprog. Det er således fortsat lovens hovedformål, at voksne udlændinge hurtigst muligt får tilegnet sig det danske sprog, og at den enkelte udlænding selv har et ansvar for at benytte sig af tilbuddet i den treårige periode, hvor tilbuddet er til rådighed.

2. Lovforslagets baggrund

Med vedtagelsen af danskuddannelsesloven, der trådte i kraft den 1. januar 2004, gennemførte regeringen en større reform af danskundervisningen for voksne udlændinge med det formål at sikre større effektivitet og fleksibilitet i danskundervisningen. Med loven er undervisningen i højere grad blevet erhvervsrettet og tilpasset den enkelte kursists forudsætninger. Der er desuden etableret tre danskuddannelser, der alle afsluttes med centralt stillede prøver i dansk. Der er herudover indført resultatstyring af udbyderne af danskuddannelse via modultakster og indført frit valg af udbyder for selvforsørgede kursister.

Regeringen har nøje fulgt resultaterne og effekten af danskuddannelsesloven. Der blev bl.a. i 2007-2008 gennemført en evaluering omfattende fire delundersøgelser af danskuddannelsesloven. Evalueringen viser, at reformen af danskuddannelsesområdet på en række områder har indfriet regeringens målsætninger. Bl.a. er undervisningen styrket, og progressionen for kursister på alle tre danskuddannelser er forbedret. Samtidig peger evalueringen på, at der er punkter i danskuddannelsessystemet, hvor der kan være behov for ændringer eller justeringer. Det gælder f.eks. principperne bag modultakstfinansieringen og kommunernes tilsyn med undervisningen.

I samme periode – siden reformens gennemførelse – har sammensætningen af gruppen af danskuddannelseskursister ændret sig, således at udenlandske studerende og arbejdstagere udgør en stadig større andel af kursisterne på danskuddannelserne, mens andelen af flygtninge og familiesammenførte er faldet.

På baggrund af evalueringen – og det ændrede indvandringsmønster – har regeringen i april 2008 nedsat en arbejdsgruppe med deltagelse af KL og repræsentanter for Foreningen af Ledere ved Danskuddannelser og Uddannelsesforbundet samt repræsentanter for Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration (formandskab), Beskæftigelsesministeriet, Finansministeriet, Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling (repræsenteret af CIRIUS) og Undervisningsministeriet. Arbejdsgruppen har haft til opgave at belyse og uddybe nogle af de udfordringer, som danskuddannelsesområdet står overfor.

Arbejdsgruppens rapport – »Rapport fra arbejdsgruppen om danskuddannelse for voksne udlændinge« – blev offentliggjort i juni 2009. Rapporten indeholder en række anbefalinger til justering af danskuddannelsestilbuddet til voksne udlændinge. Dette lovforslags forslag til ændringer af danskuddannelsesloven skal ses i lyset af arbejdsgruppens vurderinger og anbefalinger, som til dels danner baggrund for indholdet af lovforslaget.

Rapporten er sendt til Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik (folketingsåret 2008/2009, alm. del., bilag 170).

Det bemærkes, at regeringens afbureaukratiseringsplan, »Mere tid til velfærd – Regeringens plan for mindre bureaukrati i kommuner og regioner«, bl.a. indeholder forslag til initiativer til afbureaukratisering af danskuddannelsesområdet. Dette drejer sig bl.a. om forslag om mere målrettet fraværsregistrering og afskaffelse af gebyr for danskuddannelse. Det er hensigten at gennemføre disse forslag i afbureaukratiseringsplanen i forbindelse med den samlede udmøntning af regeringens afbureaukratiseringsplan senere i denne folketingssamling.

3. Arbejdsmarkedsrettet danskundervisning (intro-dansk)

3.1. Gældende ret

Det følger af danskuddannelsesloven, at kommunalbestyrelsen tilbyder udlændinge, der har lovligt ophold her i landet, og som er folkeregistreret i kommunen, danskuddannelse i op til tre år. Uddannelsestilbuddet omfatter én af de tre danskuddannelser (Danskuddannelse 1, 2 og 3), således at den enkelte udlænding indplaceres på den af danskuddannelserne, som bedst stemmer overens med vedkommendes uddannelsesmæssige baggrund.

Formålet med danskuddannelsestilbuddet er bl.a. dels at bidrage til, at herboende udlændinge opnår nødvendige dansksproglige kompetencer og viden om kultur- og samfundsforhold i Danmark, så de kan blive deltagende og ydende medborgere på lige fod med samfundets øvrige borgere, dels at bidrage til, at udlændinge opnår kendskab til det danske arbejdsmarked, så de herved får mulighed for at komme i beskæftigelse og blive selvforsørgende, jf. herved lovens § 1.

3.2. Overvejelser

Regeringen ønsker at tiltrække og fastholde velkvalificerede udenlandske arbejdstagere. Antallet af udlændinge, der kommer til Danmark som led i beskæftigelse, har gennem de seneste år været stigende, hvilket har været til gavn ikke blot for danske virksomheder, men for det danske samfund som helhed.

Udenlandske arbejdstagere opholder sig typisk kun i en kortere periode her i landet, og deres behov for danskuddannelse adskiller sig ofte fra andre grupper af udlændinge omfattet af danskuddannelsesloven. En udenlandsk arbejdstager vil ofte have behov for straks at kunne opnå det arbejdsrelaterede kendskab til det danske sprog, som kræves, hvis udlændingen skal bidrage aktivt på sin arbejdsplads.

Det eksisterende danskuddannelsestilbud tilbydes alle herboende udlændinge uanset formålet med deres ophold. Der følger af danskuddannelseslovgivningen en vis pligt for kommunerne til at tilpasse det ordinære danskuddannelsestilbud til udlændingens behov og give dette et erhvervsrettet sigte.

Regeringen finder dog, at der – som supplement til det almindelige danskuddannelsestilbud – er behov for etablering af et særligt arbejdsmarkedsrettet danskuddannelsestilbud, der målrettes de behov, som udenlandske arbejdstagere med et mere midlertidigt ophold i Danmark har for at opnå kendskab til det danske sprog.

3.3. Foreslået ordning

På den baggrund foreslås det, at der indføres et kortere kursus i arbejdsmarkedsrettet danskundervisning (intro-dansk) for udenlandske arbejdstagere. Intro-dansk foreslås etableret som et begynderkursus møntet på nyankomne udenlandske arbejdstagere og skal så vidt muligt tilrettelægges med et specifikt erhvervsrettet sigte. Indholdet i danskundervisningen skal herudover sikre de udenlandske arbejdstagere en hurtig indføring i de mest basale danskkundskaber.

Det foreslås endvidere, at målgruppen for tilbuddet om intro-dansk er udlændinge, der har ordinær beskæftigelse, fast, lovligt ophold og ret til at arbejde her i landet. Tilbuddet omfatter såvel EU-borgere som borgere fra tredjelande. Med kravet om ordinær beskæftigelse og ret til arbejde her i landet sikres det, at tilbuddet målrettes udlændinge, der er aktive på det danske arbejdsmarked.

Kurset i intro-dansk skal tilbydes af kommunalbestyrelsen på linje med de øvrige danskuddannelsestilbud. Udlændingen skal frit kunne vælge, hos hvilken udbyder udlændingen ønsker at følge kurset.

Der skal så vidt muligt kunne være fleksible muligheder for at afvikle og tilrettelægge undervisningen, så det passer til den arbejdssammenhæng, som den udenlandske arbejdstager indgår i, samt til virksomhedernes behov. Undervisningen kan f.eks. tilrettelægges for beskæftigede på samme arbejdsplads, hvis der kan samles et tilstrækkeligt antal kursister til, at undervisningen kan målrettes denne kursistgruppe, eller for beskæftigede inden for samme branche eller beslægtede brancher. Endvidere kan tilbuddet efter behov placeres på enten sprogcentret eller en arbejdsplads.

Omfanget af kurset foreslås fastsat til 250 timer, der skal gennemføres inden for en tidsramme på 1 ½ år. Kurset skal kunne sammensættes og gennemføres efter behov efter en »klippekortsmodel«, der i videst muligt omfang sikrer den fornødne fleksibilitet i forhold til arbejdstagerens behov og muligheder. Tilbuddet opdeles således i et antal undervisningforløb med et bestemt timetal. I modsætning til de ordinære danskuddannelser omfatter intro-dansk ikke modultest og afsluttende prøver.

Udlændinge, der kommer til landet som led i beskæftigelse, vil ofte have ret til at påbegynde deres beskæftigelse straks efter deres ankomst. Den enkelte udlænding og dennes arbejdsgiver har således ofte behov for, at udlændingen kan påbegynde et tilbud om danskundervisning allerede på dette tidlige tidspunkt. For at imødekomme dette behov foreslås det, at intro-dansk skal kunne påbegyndes, uden at arbejdstageren skal afvente folkeregistrering, og senest en måned efter, at udlændingen har anmodet om kurset og opfyldt betingelserne for at få det.

Udlændinge, der har fulgt intro-dansk, og som fortsat har lovligt ophold her i landet, har inden for en treårig periode – regnet fra påbegyndelsen af intro-dansk – mulighed for at følge det ordinære danskuddannelsestilbud. Er en udlænding først blevet optaget på en ordinær danskuddannelse, ophører retten til at følge intro-dansk.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 10.

4. Justeringer af danskuddannelsestilbuddet for visse grupper af udlændinge (udlændinge med ophold som au pair eller ophold som elever på ungdomsuddannelser m.v.)

4.1. Gældende ret

Tilbuddet om danskuddannelse efter danskuddannelsesloven omfatter efter de gældende regler udlæn-

dinge, der er meddelt opholdstilladelse som au pair efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1. Det betyder, at en udlænding med ophold som au pair har samme ret til det treårige danskuddannelsestilbud som danskuddannelseslovens øvrige målgruppe.

Tilbuddet om danskuddannelse omfatter endvidere udlændinge, der er meddelt opholdstilladelse med henblik på at deltage i en grundskoleuddannelse eller en ungdomsuddannelse, herunder en gymnasial uddannelse, efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1.

Udlændinge, der er meddelt opholdstilladelse med henblik på deltagelse i en grundskoleuddannelse eller en ungdomsuddannelse, omfatter f.eks. udenlandske elever, der opholder sig et år i Danmark, bor hos en dansk værtsfamilie og følger undervisningen på et dansk gymnasium eller en erhvervsskole. Er den pågældende elev over 18 år, har eleven efter de gældende regler ret til danskuddannelse. De fleste elever er dog under 18 år, og de tilhører derfor ikke målgruppen for danskuddannelsesloven og har derfor ikke et krav på at følge danskuddannelse. Kommunen har imidlertid pligt til at stille et andet danskundervisningstilbud til rådighed for udvekslingselever under 18 år, typisk på den lokale ungdomsskole, men kan dog i henhold til danskuddannelsesloven henvise til danskuddannelse i henhold til danskuddannelsesloven, hvis kommunen ikke har et relevant tilbud i ungdomsskolen eller et andet relevant tilbud.

4.2. Overvejelser

Det er regeringens opfattelse, at udlændinge, der meddeles opholdstilladelse som au pair-personer, fortsat skal have adgang til danskuddannelse, således at både au pair-personen og værtsfamilien kan få gavn og udbytte af au pair-personens ophold her i landet.

Det er dog samtidig vurderingen, at der ikke er behov for, at en udlænding med ophold som au pair tilbydes en hel og meget omfattende danskuddannelse, der i varighed rækker langt ud over den opholdstid, der ligger til grund for au pair-ordningen. En au pair-person gives således som hovedregel opholdstilladelse for 18 måneder, dog ikke ud over au pair-kontraktens gyldighed.

Det er endvidere regeringens opfattelse, at udenlandske elever, der meddeles ophold med henblik på at deltage i en grundskoleuddannelse eller en ungdomsuddannelse, herunder en gymnasial uddannelse, ikke skal være omfattet af danskuddannelsesloven. Brugen af danskuddannelsesloven til undervisning af unge udenlandske elever i grundskole- eller ungdomsuddannelser skønnes ikke at være i overensstemmelse med formålet med danskuddannelsesloven, der er rettet mod voksne udlændinge, og der skønnes ikke at være behov for at sikre denne gruppe udlændinge en fortsat adgang til danskuddannelsestilbuddet. Disse elever har dog stadig mulighed for at deltage i danskuddannelse mod fuld betaling eventuelt således, at den uddannelsesinstitution, som eleven går på, finansierer danskuddannelsen.

4.3. Foreslået ordning

Det foreslås, at kommunalbestyrelsens tilbud om danskuddannelse til udlændinge med ophold som au pair afgrænses til to moduler. Hermed sikres, at udlændingen opnår mulighed for at opnå et grundlæggende kendskab til det danske sprog. Endvidere foreslås det, at udlændinge over 18 år, der er meddelt opholdstilladelse med henblik på at deltage i en grundskoleuddannelse eller en ungdomsuddannelse, herunder en gymnasial uddannelse, efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, ikke længere skal have ret til undervisning i henhold til danskuddannelsesloven. Tilsvarende foreslås det, at kommunerne ikke længere skal kunne henvise udlændinge under 18 år, der opholder sig som elever på en grund- eller en ungdomsuddannelse, til danskuddannelse.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 3.

5. Udbud af danskuddannelse inden for kommunens grænser

5.1. Gældende ret

Efter den gældende danskuddannelseslov er der ikke noget til hinder for, at en udbyder af danskuddannelse tilbyder danskuddannelse i en anden kommune, selv om der ikke foreligger en aftale med den stedlige kommunalbestyrelse herom. Det er alene en betingelse, at udbyderen er etableret som en kommunal, anden offentlig eller privat udbyder efter lovens regler, dvs. at udbyder har indgået en driftsaftale med en kommunalbestyrelse eller er etableret som kommunal udbyder; men er udbyder først etableret som udbyder, kan den pågældende frit tilbyde danskuddannelse i andre kommuner.

I tilfælde, hvor der udbydes danskuddannelse i en anden kommune, påhviler det den stedlige kommunalbestyrelse at afholde udgifterne forbundet med danskuddannelsestilbuddet, såfremt en udlænding, der er selvforsørgende, i henhold til danskuddannelseslovens § 6, stk. 2, vælger at følge danskuddannelse på et andet sprogcenter end et under bopælskommunen henhørende sprogcenter. Den stedlige kommunalbestyrelse skal betale den aftalte eller fastsatte modultakst, der imidlertid ikke kan overstige den vejledende modultakst, der er fastsat i finansloven.

5.2. Overvejelser

Denne adgang til at udbyde danskuddannelse i en kommune, uanset den stedlige kommunalbestyrelses manglende godkendelse heraf, har medført en række uhensigtsmæssigheder. Adgangen har således vanskeliggjort kommunernes muligheder for at planlægge det kommunale danskuddannelsestilbud. I praksis har det bl.a. betydet, at en kommunalbestyrelse kan pålægges at betale for et tilbud i kommunen, der er dyrere end kommunens eget tilbud. Dertil kommer, at der i forbindelse med et kommunalt udbud af danskuddannelsesopgaven har været eksempel på, at en sprogskole, der har deltaget i udbudsrunden uden at have vundet opgaven, ikke desto mindre har kunnet fortsætte med at tilbyde danskuddannelse i kommunen og i øvrigt modtage højere betaling end den udbyder, der gav det billigste tilbud. Dette har været muligt, fordi den pågældende sprogskole, der ikke vandt udbuddet, indgik aftale med en anden kommunalbestyrelse. Muligheden af sådanne konstruktioner kan hæmme incitamentet til at sende opgaven i udbud og til at byde på opgaven og dermed medføre uønskede merudgifter.

Regeringen finder, at kommunerne skal have bedre muligheder for at planlægge det kommunale danskuddannelsestilbud. Tilbud om danskuddannelse inden for en kommunes grænser bør forudsætte, at den stedlige kommunalbestyrelse har godkendt etablering af tilbuddet inden for kommunens grænser. På denne måde sikres kommunerne adgang til at bestemme antallet af udbydere i kommunen, således at der kan tilvejebringes et fastere grundlag for planlægningen af det kommunale danskuddannelsestilbud.

5.3. Foreslået ordning

Det foreslås, at det i danskuddannelsesloven fastsættes, at en udbyder, som har indgået en aftale med en kommune, alene skal kunne tilbyde danskuddannelse inden for denne kommunes grænser, og at en kommunal udbyder af danskuddannelse tilsvarende alene kan tilbyde danskuddannelse inden for kommunens grænser. Endvidere foreslås det, at såfremt udbyderen ønsker at tilbyde danskuddannelse i en anden kommune, skal den pågældende kommunalbestyrelse i den kommune, hvor undervisningen ønskes gennemført, godkende, at undervisningen foregår der.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 8.

6. Afskaffelse af vejledende modultakster og indførelse af opdelte modultakster

6.1. Gældende ret

Med henblik på at skabe forbedret incitament til effektivisering af udbydernes undervisningstilbud, herunder medvirke til at sikre, at så mange udlændinge som muligt gennemfører danskuddannelse på

kortest mulig tid, blev der med danskuddannelsesloven indført en taxametermodel på området, jf. danskuddannelseslovens § 13, stk. 2.

Ifølge denne model foregår betalingen fra kommune til udbyder efter takster pr. undervisningsmodul (modultakster), således at første modultakst udbetales til udbyderen, når en kursist påbegynder undervisningen på modul 1, anden modultakst udbetales, når kursisten har bestået den modultest, der afslutter undervisningen på modul 1, osv.

Modultakstbetaling finder anvendelse i de tilfælde, hvor en kommunalbestyrelse har indgået en driftsaftale med en udbyder om at tilbyde danskuddannelse, jf. bestemmelsen i § 15 i bekendtgørelse nr. 68 af 6. februar 2006 om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. (uddannelsesbekendtgørelsen). Modultakstbetaling finder derimod ikke anvendelse ved kommunernes afregning med egne kommunale sprogcentre, når der er tale om afregning for undervisning af kursister, der er bosiddende i kommunen, jf. bekendtgørelsens § 15, stk. 7. Kommunen kan dog frivilligt vælge at tilrettelægge bevillingen til egne kommunale sprogcentre efter modultakstprincippet.

Af bestemmelsen i danskuddannelseslovens § 13, stk. 3, følger, at der fastsættes vejledende modultakster pr. modul på de årlige finanslove.

De fastsatte takster er kun vejledende, og kommunalbestyrelsen og udbyderen af danskuddannelse kan derfor frit aftale, hvilke takster der skal gælde for de tre danskuddannelser, og dermed tage hensyn til kommunalbestyrelsens ønsker om danskuddannelsestilbuddets indhold og udbyders muligheder for en effektiv tilrettelæggelse af tilbuddet.

Betaling for danskuddannelse skal – i forholdet mellem kommunalbestyrelsen og en privat udbyder – som hovedregel ske efter modultakstprincippet, jf. herved bestemmelsen i danskuddannelseslovens § 13, stk. 2.

Der er dog i visse særlige situationer mulighed for at anvende andre former for betaling.

Efter uddannelsesbekendtgørelsen kan kommunalbestyrelsen indgå aftale med udbyderen om betaling for danskuddannelse af kortere varighed, hvis indhold omfatter mindre dele af undervisningen på et eller flere moduler. Endvidere er der adgang til at fravige modultakstprincippet ved betaling for danskuddannelse som led i et aktivt tilbud i henhold til lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. Der henvises til uddannelsesbekendtgørelsens § 15.

6.2. Overvejelser

Regeringen finder, at modultakstsystemet fortsat skal være det grundlæggende betalingsprincip efter danskuddannelsesloven. I evalueringen af danskuddannelsesloven konkluderes bl.a., at modultakstprincippet – som tilsigtet – har ført til en effektivisering af danskuddannelsestilbuddet. Det er efter regeringens opfattelse væsentligt at fastholde dette incitament i danskuddannelseslovgivningen. Evalueringen af danskuddannelsesloven har dog samtidigt påvist, at de vejledende modultakster i praksis har vist sig at normere den frie takstfastsættelse i et videre omfang end tilsigtet. Der peges således på, at de vejledende takster risikerer at låse et dynamisk marked fast på et bestemt pris- og omkostningsniveau.

På den baggrund finder regeringen, at de vejledende modultakster bør afskaffes.

Det gældende princip om, at kommunalbestyrelsen betaler hele modultaksten ved modulets begyndelse har i praksis indebåret, at kommunerne har betalt for hele undervisningen på et modul i tilfælde, hvor udlændinge kort efter at have påbegyndt undervisningen er ophørt hermed. Dette er ikke hensigtsmæssigt. Med princippet påføres kommunerne udgifter til danskuddannelse, der i praksis ikke gennemføres. Heroverfor står, at den enkelte udbyder dog samtidig har en interesse i at modtage betaling for samtlige udlændinge, der tilmeldes og påbegynder et modul, idet udbyderen skal afholde udgifter til undervisere, lokaler mv.

Regeringen finder, at en opdeling af de aftalte modultakster i to lige store takster – en starttakst

og en sluttakst – sikrer, at afregningen i højere grad kan tage højde for, at nogle kursister forlader undervisningen, før modultesten er bestået, og at det dermed undgås, at stat og kommuner skal finansiere en undervisning, som ikke har fundet sted. Samtidig tilgodeses hensynet til den enkelte udbyders behov for en vis betaling ved påbegyndelse af modulundervisningen.

6.3. Foreslået ordning

Det foreslås, at de vejledende modultakster, der er fastsat på de årlige finanslove, afskaffes. Hermed understreges det, at takstfastsættelsen skal fastsættes ved aftale mellem kommune og udbydere.

Endvidere foreslås det, at den aftalte modultakst opdeles i to lige store dele, hvoraf den ene halvdel erlægges af kommunen, når kursisten påbegynder danskuddannelse på et modul, og den anden halvdel erlægges – ligeledes af kommunen – når kursisten har bestået den modultest, der afslutter undervisningen på modulet.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 4 og nr. 9.

7. Kommunernes tilsyn med udbydere af danskuddannelse

7.1. Gældende ret

Det fremgår af bestemmelsen i danskuddannelseslovens § 11, stk. 1, at kommunalbestyrelsen har ansvaret for, at danskuddannelserne gennemføres efter reglerne i danskuddannelsesloven. Det betyder, at den kommune, der enten selv udbyder danskuddannelse på en kommunal skole eller har indgået en aftale med en privat eller offentlig udbyder om at udføre danskuddannelse, er forpligtet til at føre tilsyn med den institution, hvor undervisningen foregår.

7.2. Overvejelser

Det fremgår af evalueringen af danskuddannelsesloven, at der blandt kommunerne er en vis usikkerhed om kravene til tilsynet med sprogskolerne, og at kommunerne først og fremmest har fokus på den økonomiske udvikling. Endvidere fremgår det, at det pædagogiske tilsyn med kvaliteten af undervisningen synes at være relativt begrænset, og at nogle kommuner ikke føler sig fagligt rustet til at foretage et pædagogisk tilsyn.

Af evalueringen fremgår tillige, at kommunerne hovedsagelig fører tilsyn på baggrund af evalueringer og gennemgang af indberetninger og virksomhedsplaner, medens den personlige tilstedeværelse og den faglige dialog er lavt prioriteret.

Skal kvaliteten i danskuddannelserne fastholdes, er det imidlertid vigtigt, at kommunernes tilsyn med udbydere af danskuddannelse omfatter både det økonomiske, administrative og pædagogiske tilsyn, og at dette klart fremgår af regelsættet om danskuddannelse.

7.3. Foreslået ordning

Det foreslås, at det i danskuddannelseslovgivningen præciseres, at det kommunale tilsynsansvar fortsat omfatter et administrativt, økonomisk og pædagogisk tilsyn. Det foreslås endvidere, at de kommuner, som enten selv er udbydere af danskuddannelse eller har indgået en aftale med en ikke-kommunal udbyder om at udføre danskuddannelse, hvert tredje år skal udarbejde en rapport om tilsynets førelse til Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration. Endelig foreslås det, at der i danskuddannelsesloven indsættes en hjemmel til, at ministeren for flygtninge, indvandrere og integration fastsætter nærmere regler om tilsynets førelse.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 7.

8. Øvrige forslag

8.1. Indsættelse af hjemmel til at fastsætte nærmere regler om EU-grænsependleres ret til danskuddannelse

Det foreslås, at der indsættes en hjemmel i danskuddannelseslovens § 2 a, hvorved ministeren for flygtninge, indvandrere og integration kan fastsætte nærmere regler om EU-grænsependleres, dvs. personer, der arbejder i Danmark uden at bo her, ret til danskuddannelse. Der har f.eks. vist sig et behov for at fastsætte regler om, i hvilket omfang ledige grænsependlere har ret til danskuddannelse.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 2.

8.2. Kommunalbestyrelsens pligt til at informere om tilbuddet om intro-dansk

Det foreslås, at kommunalbestyrelsen skal sørge for, at udlændinge, der er omfattet af danskuddannelsesloven og bosat i kommunen, orienteres om tilbuddet om intro-dansk. Kommunalbestyrelsen har i forvejen pligt til at informere om det ordinære danskuddannelsestilbud.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 5.

8.3. Lovtekniske ændringer m.m.

Ifølge danskuddannelseslovens § 2, stk. 3, kan udlændinge under 18 år deltage i danskuddannelse, når kommunalbestyrelsen ikke anser det for muligt eller rimeligt at henvise dem til andet relevant undervisningstilbud. Som konsekvens af forslaget om, at kommunerne ikke længere kan henvise udlændinge under 18 år, der opholder sig som elever på en grund- eller en ungdomsuddannelse, herunder en gymnasial uddannelse, til danskuddannelse, foreslås § 2, stk. 3, præciseret.

Endvidere foreslås det, at det i danskuddannelseslovens § 10, stk. 3, præciseres, at det er en betingelse for at blive udbyder af danskuddannelse, at der er indgået en driftsaftale mellem kommunalbestyrelsen og den pågældende udbyder, medmindre udbyderen er et kommunalt sprogcenter eller en anden kommunal uddannelsesinstitution.

Med forslaget tydeliggøres, at etablering som ikke-kommunal udbyder forudsætter indgåelse af en driftsaftale med kommunalbestyrelsen. Der er ikke tilsigtet nogen ændring i gældende praksis.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 1 og nr. 6.

9. Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner

Forslaget om indførelse af intro-dansk forventes at medføre en mere målrettet og effektiv danskundervisning til udenlandske arbejdstagere, idet tilbuddet om intro-dansk vil have et mere branche- og erhvervsrettet sigte end den ordinære danskuddannelse. Forslaget forventes derfor at medføre en samlet besparelse for det offentlige på 3,8 mio. kr. i 2010, 13,3 mio. kr. i 2011 og 20,2 mio. kr. i hvert af årene 2012 og 2013.

Forslaget om justering af danskuddannelsestilbuddet for visse grupper af udlændinge indebærer, at udlændinge, som har fået opholdstilladelse med henblik på at deltage i en grundskoleuddannelse eller en ungdomsuddannelse – herunder en gymnasial uddannelse – ikke længere vil have ret til ordinær danskuddannelse. Desuden indebærer lovforslaget, at au pair-personer fremover alene vil have ret til to modulers danskundervisning. Forslaget forventes derfor at medføre en besparelse for det offentlige på 14,0 mio. kr. i 2010, 23,0 mio. kr. i 2011 og 34,1 mio. kr. i hvert af årene 2012 og 2013.

Forslaget om udbud af danskuddannelse inden for kommunens grænser forventes ikke at have økonomiske konsekvenser for det offentlige.

Forslaget om afskaffelse af vejledende modultakster og om opdeling af modultaksterne i en starttakst

og en sluttakst indebærer, at der ikke fremover vil være statslige vejledende takster, som udbydere og kommunalbestyrelser kan tage udgangspunkt i. Dermed skal udbydere og kommunalbestyrelser fremover selv finde frem til de modultakster, som afspejler den kursistgruppe, der undervises efter den pågældende aftale mellem parterne. Forslaget indebærer endvidere, at kommunen ikke længere skal betale den fulde modultakst, men alene skal betale starttaksten for de kursister, som vælger at afbryde undervisningen, før modulet afsluttes med en modultest. Forslaget forventes at indebære en effektivisering af undervisningen, som vil medføre en samlet besparelse for det offentlige på 15,7 mio. kr. i 2010, 18,5 mio. kr. i 2011, 19,8 mio.kr. i 2012 og 20,4 mio. kr. i 2013.

Forslaget om kommunernes tilsyn med udbydere af danskuddannelse forventes ikke at have økonomiske konsekvenser for det offentlige.

Samlet forventes lovforslaget at medføre en besparelse for det offentlige på 33,5 mio. kr. i 2010, 54,8 mio. kr. i 2011, 74,2 mio. kr. i 2012 og 74,8 mio. kr. i 2013. Idet staten refunderer 50 pct. af kommunernes udgifter til danskuddannelse, fordeler besparelsen sig med 50 pct. til kommunerne og 50 pct. til staten i alle årene.

10. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Det må forventes, at tilbuddet om arbejdsmarkedsrettet danskundervisning vil medvirke til, at beskæftigede får en mere målrettet danskundervisning, som kan have positive konsekvenser for erhvervslivet.

11. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget skønnes ikke at have administrative konsekvenser for borgerne.

12. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke miljømæssige konsekvenser for borgerne.

13. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

14. Hørte myndigheder m.v.

Lovforslaget har været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer:

AOF Danmark, Beskæftigelsesrådet, Børne- og Kulturchefforeningen, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Flygtningehjælp, Dansk Folkeoplysnings Samråd, Dansk Oplysnings Forbund, Datatilsynet, Danske Handicaporganisationer, Det centrale Handicapråd, Foreningen af Ledere ved Danskuddannelser, FOF´s Landsorgansisation, KL, Landsorganisationen i Danmark, Liberalt Oplysnings Forbund, Lærernes Centralorganisation, Oplysningsforbundenes Fællesråd, Rådet for Etniske Minoriteter og Uddannelsesforbundet.

15. Sammenfattende skema:

	Positive konsekvenser/ Mindreudgifter	Negative konsekvenser/ Merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Samlet forventes lovforslaget at medføre en besparelse for det offentlige på 33,5 mio. kr. i 2010, 54,8 mio. kr. i 2011, 74,2 mio.	

	kr. i 2012 og 74,8 mio.kr. i 2013. Da staten refunderer 50 pct. af kommunernes udgifter til dansk-uddannelse, fordeler besparelsen sig med 50 pct. til kommunerne og 50 pct. til staten i alle årene.	
	Ingen	
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Det må forventes, at tilbuddet om arbejdsmarkedsrettet dansk-undervisning vil have positive konsekvenser for erhvervslivet, fordi undervisningen tilrettelægges med et arbejdsmarkedsrettet sigte	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Der er tale om en konsekvensændring som følge af den foreslåede bestemmelse i § 2 b, stk. 2, hvorefter udlændinge, der har fået opholdstilladelse med henblik på at deltage i en grundskoleuddannelse eller en ungdomsuddannelse, herunder en gymnasial uddannelse, foreslås undtaget fra lovens målgruppe. Med den foreslåede ændring af *§ 2, stk. 3*, præciseres det, at kommunens adgang til at tilbyde danskuddannelse til udlændinge under 18 år ikke omfatter den nævnte gruppe udlændinge.

Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 4 og afsnit 8.3.

Til nr. 2

Ved lov nr. 485 af 12. juni 2009 om ændring af danskuddannelsesloven (Erhvervsrettet danskundervisning på internettet, danskuddannelse til EU-grænsependlere m.fl.) gennemførtes bl.a. en præcisering af danskuddannelseslovens regler om målgruppen for det kommunale danskuddannelsestilbud. Det blev med lovændringen præciseret, at EU-borgere m.fl., der arbejder her i landet uden at bo her (EU-grænsependlere), har samme ret til danskuddannelse som udlændinge med opholdstilladelse og bopæl her i landet, jf. herved bestemmelsen i danskuddannelseslovens § 2 a.

Den forslåede bestemmelse i *§ 2 a, stk. 5,* betyder, at ministeren for flygtninge, indvandrere og integration får hjemmel til at fastsætte nærmere regler om danskuddannelse til udlændinge omfattet af § 2 a, stk. 1 (EU-grænsependlere m.fl.). Bemyndigelsen påtænkes – på baggrund af de foreløbige

kommunale erfaringer med tilbud om danskuddannelse til EU-grænsependlere – bl.a. anvendt til at fastsætte regler om, i hvilket omfang ledige EU-pendlere har ret til danskuddannelse, og på hvilken måde kommunalbestyrelsen skal orientere EU-grænsependlere om undervisningstilbuddene, f.eks. ved at informere virksomheder i området om EU-grænsependleres ret til intro-dansk og danskuddannelse.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger, afsnit 8.1.

Til nr. 3

Den foreslåede bestemmelse i *§ 2 b, stk. 1*, indebærer, at kommunalbestyrelsen tilbyder udlændinge, der meddeles ophold som au pair efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, danskundervisning i et omfang på i alt to moduler på den danskuddannelse, som den pågældende udlænding indplaceres på. Når udlændingen har bestået den modultest, der afslutter undervisningen på det andet tilbudte modul, har den pågældende ikke ret til yderligere danskuddannelse. Det er udbyderen, der indstiller den pågældende til modultesten, efter at der er foretaget en pædagogisk vurdering af, om kursisten har nået målene for det pågældende modul og dermed vil være i stand til at bestå modultesten.

Den enkelte au pair skal – i lighed med andre kursister – indplaceres på den uddannelse og det modul, hvor den pågældende forventes at kunne nå de opstillede mål og få det største udbytte af undervisningen. Vedkommende vil typisk blive indplaceret på første modul på den pågældende danskuddannelse, men der er ikke noget til hinder for, at en au pair, der allerede på anden vis har opnået dansksproglige kundskaber, indplaceres på et højere modul på den rette danskuddannelse.

De to moduler udgør et maksimum for omfanget af det kommunale danskuddannelsestilbud til udlændinge med opholdstilladelse som au pair. Der gives ikke nogen adgang for kommunalbestyrelsen til at tilbyde yderligere danskuddannelse efter danskuddannelseslovens regler til en au pair, der f.eks. har gennemført de to tilbudte moduler danskuddannelse, men hvis opholdstilladelse som au pair endnu ikke er udløbet. Den enkelte au pair kan i sådanne tilfælde fortsætte undervisningen hos en udbyder af danskuddannelse mod brugerbetaling, herunder f.eks. ved at den pågældende værtsfamilie betaler for udgifterne forbundet hermed.

Den foreslåede bestemmelse gælder ikke for EU- og EØS-borgere samt schweiziske statsborgere, som tager ophold her i landet som au pair. Denne gruppe af borgere er i stedet omfattet af det treårige kommunale danskuddannelsestilbud svarende til andre EU- og EØS-borgere samt schweiziske borgere, der tager ophold her i landet og vil også være berettiget til intro-dansk, jf. den foreslåede § 16 b.

Efter den foreslåede bestemmelse i *§ 2 b, stk. 2,* er personer, der har fået opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, med henblik på at deltage i en grundskoleuddannelse eller en ungdomsuddannelse, herunder en gymnasial uddannelse, ikke længere omfattet af danskuddannelsesloven. De pågældende vil dog kunne deltage i danskuddannelse mod fuld betaling (rekvireret undervisning).

Den foreslåede bestemmelse får ikke virkning for EU- og EØS-borgere samt schweiziske statsborgere, som opholder sig i landet med henblik på at deltage i en grundskoleuddannelse eller en ungdomsskoleuddannelse, herunder en gymnasial uddannelse. Sådanne personer opfylder betingelserne for at være selvforsørgende efter direktiv 2004/38/EF (opholdsdirektivet), jf. også udlændingelovens § 6.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 4.

Til nr. 4

Det følger af den gældende bestemmelse i danskuddannelseslovens § 6, stk. 2, at kommunalbestyrelsen i bopælskommunen skal efterkomme et ønske om henvisning til danskuddannelse hos en bestemt udbyder fra selvforsørgende udlændinge, der ikke modtager aktiveringstilbud fra det offentlige, såfremt udgifterne for deltagelse i danskuddannelsen hos den pågældende udbyder ikke overstiger den vejledende modultakst. Den i bestemmelsen indeholdte betingelse om, at udgiften ikke må overstige den vejledende

modultakst, er fastsat med henblik på at sikre et økonomisk loft over de udgifter, som det frie valg af udbyder pålægger bopælskommunen.

Efter den foreslåede ændring af danskuddannelseslovens *§ 13, stk. 3,* jf. lovforslagets § 1, nr. 9, afskaffes de vejledende modultakster. Det indebærer, at der ikke længere vil blive fastsat vejledende modultakster på de årlige finanslove, og det kan således ikke længere stilles som betingelse for adgang til frit valg af udbyder, at udgiften til danskuddannelse hos den valgte udbyder ikke overstiger den vejledende modultakst.

Med den foreslåede ændrede affattelse af *§ 6, stk. 2*, foreslås det i den gældende bestemmelse fastsatte udgiftsloft, der svarer til den vejledende modultakst, erstattet af et udgiftsloft svarende til den modultakst, der er aftalt mellem den valgte udbyder og dennes aftalekommune. Ønsker kursisten henvisning til danskuddannelse hos en kommunal udbyder, som ikke finansieres via modultakster, foreslås betalingen for danskuddannelsestilbuddet fastsat til den timepris eller anden betaling, som den kommunale udbyder anvender til finansiering af danskuddannelse til bopælskommunens egne kursister.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 6.

Til nr. 5

Kommunalbestyrelsen er allerede i dag forpligtet til at orientere udlændinge om danskuddannelsestilbuddet. Det foreslås i *§ 8,* at kommunalbestyrelsen skal sørge for, at udlændinge bosat i kommunen, der er omfattet af lovens målgruppe, orienteres om både danskuddannelse og det nye tilbud om intro-dansk, herunder om forskellen på de to tilbud.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 8.2.

Til nr. 6

Med den foreslåede bestemmelse i *§ 10, stk. 3*, præciseres, at etablering som udbyder efter § 10, stk. 1, nr. 2-4, forudsætter en driftsaftale med kommunalbestyrelsen. Adgangen til at indgå kommunale aftaler om varetagelsen af danskuddannelsestilbuddet er i dag nærmere reguleret i § 13, stk. 2, i uddannelsesbekendtgørelsen. Det skønnes dog mest hensigtsmæssigt, at denne adgang reguleres i danskuddannelsesloven. Det er således kommunalbestyrelsen, der beslutter, om den vil benytte sig af en udbyder til – på kommunens vegne – at tilbyde danskuddannelse i henhold til danskuddannelsesloven. Etablering som kommunal udbyder sker ved kommunalbestyrelsens beslutning.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 8.3.

Til nr. 7

Efter den foreslåede bestemmelse i *§ 11, stk. 1,* kan en kommunalbestyrelse træffe aftale med en anden kommunalbestyrelse eller et kommunalt fællesskab om at tilbyde danskuddannelse i henhold til § 2, eller intro-dansk i henhold til § 16 b. Bestemmelsen svarer til den gældende § 11, stk. 2. Samtidig er det i den foreslåede bestemmelse tilføjet, at kommunale aftaler om danskuddannelse tillige kan omfatte udbud af det arbejdsmarkedsrettede danskundervisningstilbud, intro-dansk, jf. den foreslåede bestemmelse i § 16 b.

Adgangen til at overlade opgaver efter den foreslåede § 11, stk. 1, omfatter i overensstemmelse med gældende praksis såvel faktiske opgaver (f.eks. gennemførelse af undervisning) som myndighedsopgaver (f.eks. adgang til at træffe afgørelse om tilbud om danskuddannelse).

Den foreslåede bestemmelse i *§ 11, stk. 2*, indeholder en præcisering af det kommunale tilsyn med danskuddannelsestilbuddet. Bestemmelsen foreslås indsat til erstatning for den gældende bestemmelse i danskuddannelseslovens § 11, stk. 1. Efter danskuddannelseslovens § 11, stk. 1, har kommunalbestyrelsen ansvaret for, at danskuddannelserne gennemføres efter denne lov. Bestemmelsen indebærer, at

kommunalbestyrelsen skal føre tilsyn med danskuddannelsestilbuddet. Dette foreslås nu præciseret med den foreslåede bestemmelse i § 11, stk. 2. Kommunens tilsynsforpligtelse omfatter også undervisningen i intro-dansk, jf. den foreslåede § 16 b. Efter den foreslåede bestemmelses *§ 11, stk. 3*, bemyndiges ministeren for flygtninge, indvandrere og integration til at fastsætte nærmere regler om indholdet og udøvelsen af tilsynet. Der påtænkes bl.a. fastsat nærmere regler om indholdet af det administrative, økonomiske og pædagogiske tilsyn. Der påtænkes endvidere fastsat regler om, at kommunalbestyrelsen hvert tredje år skal udarbejde en rapport til Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration om udviklingen på området, og om, hvordan tilsynet har været ført.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger, afsnit 7.

Til nr. 8

Af den foreslåede bestemmelse i *§ 11 a, stk. 1*, følger, at en udbyder, som har indgået en driftsaftale med en kommune, tilbyder danskuddannelse inden for denne kommunes grænser. Af bestemmelsen følger endvidere, at en kommunal udbyder af danskuddannelse tilbyder danskuddannelse inden for kommunens grænser.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at en offentlig eller privat udbyder af danskuddannelse fysisk skal afholde undervisningen i den kommune, under hvis kommunalbestyrelse udbyderen henhører, dvs. den kommune, hvis kommunalbestyrelse har oprettet udbyderen, jf. § 10, stk. 1, nr. 1, eller indgået aftale med udbyderen, jf. § 10, stk. 1, nr. 2-4. Udbyderen skal således etablere undervisningslokaler inden for grænserne af den pågældende kommune. Den foreslåede bestemmelse er ikke til hinder for, at en udbyder – f.eks. som led i en faglig ekskursion – i en kortere afgrænset periode gennemfører undervisningen uden for kommunens grænser. Derimod er bestemmelsen til hinder for, at en udbyder for en længere periode etablerer f.eks. en afdeling i en anden kommune, medmindre kommunalbestyrelsen i denne kommune godkender dette, jf. nedenfor om den foreslåede bestemmelse i § 11 a, stk. 2. Bestemmelsen er heller ikke til hinder for, at en kursist, der modtager undervisning hos en udbyder beliggende i en anden kommune end bopælskommunen, i den forbindelse modtager danskuddannelse via it-undervisning, uanset at den pågældende f.eks. modtager it-undervisningen hjemme eller på en arbejdsplads i bopælskommunen.

Der er fortsat adgang til, at en udbyder, der er hjemmehørende uden for en kommunes grænser, f.eks. deltager i et udbud af danskuddannelsesopgaven i den pågældende kommune. Overdrages danskuddannelsesopgaven til den pågældende udbyder, forudsættes i så fald, at udbyderen skal etablere undervisningsmuligheder inden for denne kommunes grænser og afholde undervisningen dér.

Bestemmelsen gælder ikke for tilbud om intro-dansk, jf. den foreslåede § 16 b, stk. 6. Det betyder, at intro-dansk kan tilbydes både i og uden for kommunen.

I *§ 11 a, stk. 2*, foreslås det, at en kommunalbestyrelse kan godkende, at en udbyder tilbyder danskuddannelse i kommunen, selv om udbyderen har en aftale med en anden kommunalbestyrelse. En kommunalbestyrelse i en kommune A kan således godkende, at en udbyder, som har en aftale med kommunalbestyrelsen i en kommune B, udbyder danskuddannelse i kommune A, f.eks. ved etablering af en afdeling i kommunen. Med bestemmelsen sikres det, at en udbyder kan gives mulighed for at tilbyde undervisning i en anden kommune, uanset den foreslåede bestemmelse i stk. 1. Tilsynsforpligtelsen med en udbyder, der i henhold til den foreslåede § 11 a, stk. 2, har undervisningsopgaver i flere kommuner, påhviler – ligesom i dag – aftalekommunen.

En godkendelse kan give generel adgang til at tilbyde danskuddannelse i kommunen. En godkendelse kan også begrænses til f.eks. at omfatte tilbud om danskuddannelse, der målrettes en bestemt kursistgruppe. En kommunal beslutning om meddelelse af godkendelse – eller afslag herpå – skal træffes i overensstemmelse med almindelige principper om saglig forvaltning, herunder f.eks. hensynet til kommunens planlægning af danskuddannelsesopgaven.

Hvis en kommunalbestyrelse i henhold til den foreslåede bestemmelse i § 11, jf. lovforslagets § 1, nr.

7, har truffet aftale med en kommunalbestyrelse eller et kommunalt fællesskab om at tilbyde danskuddannelse, kan der typisk være behov for, at udbyderen har afdelinger i flere kommuner for dermed at sikre, at kursister, der bor uden for udbyderkommunen, ikke har for langt til et danskuddannelsestilbud. En aftale efter § 11 træder i stedet for en godkendelse og giver således mulighed for etablering på tværs af kommunegrænser.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 5.

Til nr. 9

Efter den gældende § 13, stk. 3, 1. pkt., fastsættes der vejledende takster pr. modul på de årlige finanslove. Endvidere følger det af bestemmelsens 2. pkt., at taksten kun kan udbetales én gang pr. modul, medmindre der foreligger særlige omstændigheder.

Med forslaget til den ændrede affattelse af *§ 13, stk. 3, 1. pkt.,* afskaffes kravet om fastsættelse af vejledende modultakster på de årlige finanslove. Det foreslås i stedet præciseret, at størrelsen af taksten pr. modul fastsættes ved aftale mellem kommunalbestyrelsen og den pågældende udbyder. Bestemmelserne om afregning efter moduler vil som i dag ikke gælde for kommunernes afregning med egne sprogcentre oprettet som kommunale institutioner. Kommunalbestyrelsen vil dog fortsat kunne beslutte at tilrettelægge betalingen som en modultakstfinansiering.

Det foreslås i *§ 13, stk. 3, 2. pkt.*, at modultaksten opdeles i to lige store dele, således at kommunen udbetaler halvdelen af modultaksten til udbyderen af danskuddannelse, når kursisten er blevet henvist til danskuddannelse og undervisningen på modulet er påbegyndt (starttakst), og udbetaler den anden halvdel, når kursisten har bestået den modultest, der afslutter det pågældende modul (sluttakst). Kommunalbestyrelsens betaling af den halve modultakst for det efterfølgende modul kan herefter først foretages, når kursisten har påbegyndt undervisningen på dette modul. På det modul på en af de tre danskuddannelser, der fører frem til en afsluttende prøve i dansk, kan der foretages udbetaling af den anden halvdel af modultaksten ved bestået prøve. Dette gælder også ved bestået Prøve i Dansk 3, uanset om kursisten skal følge undervisningen på det modul, der fører til Studieprøven.

Den foreslåede bestemmelse i *§ 13, stk. 3, 3. pkt.,* hvorefter modultaksten kun kan udbetales én gang pr. modul, medmindre der foreligger særlige omstændigheder, svarer til den gældende bestemmelse i § 13, stk. 3, 2. pkt. De særlige omstændigheder, der kan begrunde udbetaling af modultakst mere end én gang, er nærmere fastsat i § 15, stk. 6, i uddannelsesbekendtgørelsen. Af bestemmelsen fremgår, at det f.eks. kan være i tilfælde, hvor kursisten flytter til en anden kommune eller ved udbyderskift i øvrigt, før den pågældende har færdiggjort modulet.

Der er ikke med forslaget til § 13, stk. 3, 3. pkt., tilsigtet nogen ændring af gældende regler for kommunalbestyrelsens adgang til at foretage udbetaling af modultakst mere end én gang pr. modul. Adgangen til at udbetale modultakst mere end én gang påtænkes således fortsat alene at kunne anvendes i særlige tilfælde. Det bemærkes, at den foreslåede opdeling af modultaksten i en starttakst og en sluttakst, jf. den foreslåede § 13, stk. 3, 2. pkt., også finder anvendelse ved udbetaling af modultakst mere end én gang.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 6.

Til nr. 10

Med den foreslåede bestemmelse i *§ 16 b, stk. 1*, etableres en pligt for kommunalbestyrelsen til at tilbyde arbejdsmarkedsrettet danskundervisning (intro-dansk).

Endvidere fastlægges kredsen af udlændinge, som er omfattet af tilbuddet om introdansk. Omfattet er udlændinge over 18 år, der er indrejst i Danmark inden for det seneste år og har ordinær beskæftigelse, fast, lovligt ophold og ret til at arbejde her i landet, samt udlændinge, der er omfattet af danskuddannel-

seslovens § 2 a (grænsependlere), og som inden for det seneste år har påbegyndt deres ansættelsesforhold her i landet, eller etableret deres selvstændige virksomhed her i landet.

Ved ordinær beskæftigelse forstås beskæftigelse – herunder deltidsarbejde – i form af lønnet beskæftigelse eller indtægtsgivende selvstændig erhvervsvirksomhed uden offentligt tilskud. Udenfor falder eksempelvis fleksjob og skånejob.

Udlændinge med fast, lovligt ophold er

– udlændinge med opholdstilladelse efter udlændingelovens regler,
– udlændinge, der er omfattet af EU-reglerne, og hvis ophold her i landet berettiger dem til registreringsbevis eller opholdskort, jf. udlændingelovens § 6, og
– statsborgere i de nordiske lande, som er fastboende her i landet.

Udenfor falder således udlændinge, der opholder sig her i landet, fordi de afventer udfaldet af en verserende sag om opholdstilladelse (processuelt ophold) eller opholder sig her i landet på visum eller som led i visumfrit ophold. Turister og andre på tilsvarende korterevarende ophold er således ikke omfattet af tilbuddet om intro-dansk. F.eks. vil handelsrejsende, der er ansat uden for Danmark og kun kommer her på korterevarende ophold, ikke være omfattet af tilbuddet om intro-dansk

Det er en betingelse for tilbud om intro-dansk, at udlændingen har ret til at arbejde her i landet. Ikke alle udlændinge med lovligt ophold her i landet har en sådan ret. Betingelsen om, at udlændingen skal have ret til at arbejde, betyder således, at eksempelvis au pair-personer og udlændinge, der har opholdstilladelse med henblik på deltagelse i en grundskoleuddannelse, en ungdomsuddannelse (herunder som led i en gymnasial uddannelse) eller et folkehøjskoleophold eller lignende, ikke er omfattet af tilbuddet om intro-dansk.

For så vidt angår EU-borgere, EØS-borgere og schweiziske statsborgere vil der – som konsekvens af EU-reglerne om fri bevægelighed – normalt ikke være behov for at afvente udstedelsen af registreringsbevis, hvis de pågældende godtgør, at de opfylder aldersbetingelsen, og endvidere godtgør, at de enten har etableret selvstændig erhvervsvirksomhed her i landet eller har lønnet beskæftigelse hos en herværende arbejdsgiver. Dokumentation for lønnet beskæftigelse hos en arbejdsgiver kan f.eks. fremlægges i form af en arbejdsgivererklæring eller i form af dokumentation for registrering hos skattemyndighederne. Dokumentation for at have etableret selvstændig erhvervsvirksomhed her i landet kan ske i form af dokumentation for registrering i Det Centrale Virksomhedsregister, eller, hvor sådan registrering ikke skal finde sted, anden egnet dokumentation for at drive selvstændig virksomhed her i landet.

Efter den foreslåede bestemmelse i *§ 16 b, stk. 2*, er udlændinge, der modtager eller har modtaget danskuddannelse efter danskuddannelseslovens § 2, ikke berettiget til at modtage tilbud om intro-dansk.

Heraf følger, at en udlænding ikke kan deltage i både ordinær danskuddannelse efter § 2 og intro-dansk efter § 16 b. Heraf følger endvidere, at det ikke er muligt først at påbegynde det ordinære danskuddannelsestilbud og – efter at være ophørt hermed – dernæst at deltage i tilbuddet om intro-dansk. Har udlændingen påbegyndt det ordinære danskuddannelsestilbud, må udlændingen følge dette tilbud, og der gives ikke adgang til at skifte til intro-dansk, heller ikke hvis udlændingen kun har fulgt det ordinære danskuddannelsestilbud i en kortere periode.

Derimod er der ikke noget til hinder for, at udlændingen først tager imod tilbuddet om intro-dansk og efterfølgende fortsætter sin uddannelse på de ordinære danskuddannelser, jf. nedenfor om den foreslåede bestemmelse i § 16 b, stk. 9.

Efter den foreslåede bestemmelse i *§ 16 b, stk. 3,* er udlændinge, der er omfattet af integrationsloven, ikke berettiget til at modtage tilbud om intro-dansk. Sådanne udlændinge vil som hidtil være omfattet af det ordinære danskuddannelsestilbud.

Efter den foreslåede bestemmelse i *§ 16 b, stk. 4*, er udlændinge, der modtager starthjælp eller kontanthjælp, ikke berettiget til at modtage tilbud om intro-dansk, medmindre der er tale om udlændinge, der

opholder sig her i landet i medfør af EU-reglerne om ophævelse af indrejse- og opholdsbegrænsninger i forbindelse med arbejdskraftens frie bevægelighed, etablering og udveksling af tjenesteydelser m.v. Udlændinge, som i medfør af den foreslåede bestemmelse er udelukket fra at modtage tilbud om intro-dansk, vil som hidtil være omfattet af det ordinære danskuddannelsestilbud, ligesom de vil kunne modtage ordinær danskuddannelse som led i et aktivt tilbud efter beskæftigelseslovgivningen.

Efter den foreslåede bestemmelse i *§ 16 b, stk. 5*, anmoder en udlænding, der ønsker at deltage i intro-dansk, om undervisning ved henvendelse til kommunalbestyrelsen i sin bopælskommune eller, hvis udlændingen ikke er folkeregistreret, ved henvendelse til en hvilken som helst kommunalbestyrelse her i landet, hvorefter den pågældende kommunalbestyrelse henviser udlændingen til optagelse til intro-dansk.

Hvis en udlænding, der har rettet henvendelse til en kommunalbestyrelse med henblik på optagelse til intro-dansk, når at blive folkeregistreret i en anden kommune inden henvisning til intro-dansk, vil det være kommunalbestyrelsen i den aktuelle bopælskommune, som skal henvise udlændingen til optagelse til intro-dansk.

Efter den foreslåede bestemmelse i *§ 16 b, stk. 6*, finder reglerne i danskuddannelseslovens § 11 a ikke anvendelse for tilbud om intro-dansk.

Den foreslåede bestemmelse i *§ 16 b, stk. 7*, fastsætter, at kommunalbestyrelsen skal sikre, at undervisningen kan påbegyndes hurtigst muligt og senest en måned efter udlændingens anmodning herom. Kravet om, at undervisningen skal etableres senest en måned efter udlændingens anmodning herom, gælder tilsvarende for ordinær danskuddannelse, jf. danskuddannelseslovens § 5, men er skærpet her, idet der er indlagt et supplerende krav om, at undervisningen under alle omstændigheder skal begyndes hurtigst muligt. Dertil kommer, at udlændingen kan påbegynde undervisningen før folkeregistreringen.

Efter den foreslåede bestemmelse i *§ 16 b, stk. 8*, skal undervisning i intro-dansk omfatte højst 250 timers undervisning, der skal være afsluttet senest 1 år og 6 måneder efter udlændingen første gang kunne påbegynde undervisningen. En times undervisning svarer til en lektion på 45 minutter. Det fastlås endvidere, at tilbuddet skal opdeles i et antal undervisningsforløb (»klip«) med et bestemt timetal. Det forudsættes, at der ikke skal ydes kompensation for tabte timer ved udlændingens fravær, f.eks. ved sygdom.

Det foreslås i *§ 16 b, stk. 9, 1. pkt.*, at en udlænding, der har deltaget i intro-dansk, skal være berettiget til tilbud om danskuddannelse, hvis de almindelige betingelser herfor i øvrigt er opfyldt.

Beregningen af det ordinære danskuddannelsestilbuds varighed i tilfælde, hvor udlændingen efter at have deltaget i intro-dansk og er ophørt hermed, påbegynder det ordinære danskuddannelsestilbud, er nærmere reguleret i bestemmelsen i *§ 16 b, stk. 9, 2. pkt.*

Af bestemmelsen følger, at tilbuddet om danskuddannelse omfatter danskuddannelse, indtil udlændingen har bestået en af de afsluttende danskprøver, dog højst tre år efter, at den pågældende første gang kunne påbegyndte intro-dansk. Dette er en konsekvens af, at den treårige ret til ordinær danskuddannelse regnes fra samme begyndelsestidspunkt som retten til intro-dansk.

Med bestemmelsen i den foreslåede § 16 b, stk. 9, sikres det, at den enkelte udlænding opnår samme ret til danskuddannelse som udlændinge, der alene følger det ordinære danskuddannelsestilbud. Den enkelte udlænding må dog selv rette henvendelse til kommunen efter afslutning af intro-dansk med henblik på tilbud om ordinær danskuddannelse. Det forhold, at der i så fald kan forløbe en periode mellem afslutning af intro-dansk og påbegyndelse af det ordinære danskuddannelsestilbud, hvor udlændingen ikke modtager undervisning, kan ikke medføre en forlængelse af den treårige uddannelsesperiode. Det bemærkes i den forbindelse, at lovforslaget indebærer, at det pålægges kommunalbestyrelsen at sørge for, at udlændinge bosat i kommunen orienteres om muligheden for efter deltagelse i intro-dansk at deltage i ordinær danskuddannelse, hvis betingelserne herfor er opfyldt. Der henvises til den foreslåede ændring af danskuddannelseslovens § 8 i lovforslaget § 1, nr. 5.

Den foreslåede bestemmelse i *§ 16 b, stk. 10,* fastsætter, at undervisningen skal være gratis for den enkelte udlænding, og at kommunalbestyrelsen i bopælskommunen afholder de udgifter, der er forbundet med intro-dansk, efter en timetakst fastsat af ministeren for flygtninge, indvandrere og integration. Taksten vil blive fastsat i bekendtgørelse om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. Timetaksten vil bl.a. blive fastsat på baggrund af skøn over de gennemsnitlige afregningspriser for den øvrige danskundervisning og forventninger om det gennemsnitlige antal kursister pr. hold i undervisningen.

Det foreslås endvidere, at det i de tilfælde, hvor udlændingen på tidspunktet for henvisningen til danskuddannelse endnu ikke er folkeregistreret, er den kommune, som har henvist udlændingen, som afholder de foreløbige udgifter mod efterfølgende fuld refusion fra bopælskommunen. Bestemmelsen om bopælskommunens refusion af henvisningskommunens udgifter modvirker, at kommuner, som modtager et større antal henvendelser fra ansøgere om intro-dansk – f.eks. centralt beliggende kommuner, større kommuner eller kommuner med særlig mange arbejdspladser – kommer til at bære en uforholdsmæssig andel af den økonomiske byrde.

Efter den foreslåede bestemmelse i *§ 16 b, stk. 11*, refunderer staten 50 pct. af de samlede udgifter, som kommunalbestyrelsen i bopælskommunen har afholdt til intro-dansk. Dette svarer til refusionsbestemmelsen for ordinær danskuddannelse.

Det foreslås i *§ 16 b, stk. 12*, at reglerne i danskuddannelseslovens § 2, stk. 4, § 5, stk. 4, § 6, stk. 2 og 5, §§ 7 og 16 og § 18, stk. 1, skal finde tilsvarende anvendelse ved tilbud om intro-dansk.

Danskuddannelseslovens § 2, stk. 4, sidestiller bestemte grupper af danske statsborgere med udlændinge, f.eks. herboende grønlændere og færinger over 18 år, som af særlige grunde ikke behersker det danske sprog i et sådant omfang, at de kan fungere i det danske samfund. Henvisningen til lovens § 2, stk. 4, betyder, at denne gruppe danske statsborgere, hvis de opfylder betingelserne i lovforslagets § 16 b, kan vælge at deltage i intro-dansk.

Det fremgår af danskuddannelseslovens § 5, stk. 4, at kursisterne aktivt skal følge det planlagte uddannelsesforløb, og at ministeren for flygtninge, indvandrere og integration kan fastsætte nærmere regler om fravær og udelukkelse fra uddannelsen på grund af fravær eller af andre grunde. Der kan f.eks. være behov for at udelukke en kursist fra undervisningen, hvis kursisten er til gene for undervisningen. Det foreslås, at denne bestemmelse også finder anvendelse for kursister, der følger intro-dansk.

Danskuddannelseslovens § 6, stk. 2, sikrer selvforsørgende udlændinge frit valg med hensyn til, hos hvem vedkommende ønsker at følge undervisningen. Henvisningen til denne bestemmelse indebærer, at kommunalbestyrelsen skal imødekomme udlændingens anmodning om at blive henvist til en bestemt udbyder af intro-dansk.

Ifølge lovens § 6, stk. 5, skal udbydere af danskuddannelse vejlede kursisterne om uddannelsernes gennemførelse. Ifølge forslaget skal denne bestemmelse også finde anvendelse på kursister, der vælger at deltage i intro-dansk. Vejledningsopgaven vil være mere enkel end at vejlede om danskuddannelserne, da der f.eks. ikke er modultest eller afsluttende prøver på intro-dansk. Vejledningsopgaven vil bl.a. bestå i at vejlede om forskellen mellem intro-dansk og den ordinære danskuddannelse.

Ifølge danskuddannelseslovens § 7 følger kommunalbestyrelsen løbende uddannelsens forløb og resultater for den enkelte kursist på baggrund af indberetninger fra udbyderne om den pågældendes dansksproglige udvikling og aktive deltagelse i danskuddannelse. Da tilbuddet om intro-dansk ikke afsluttes med en prøve, indebærer bestemmelsen, at kommunalbestyrelsen alene kan følge forløbet af intro-dansk til den enkelte kursist.

Danskuddannelseslovens § 16 omhandler lærernes faglige og pædagogiske forudsætninger for undervisning af voksne udlændinge og indeholder en bemyndigelsesbestemmelse, hvorefter ministeren for flygtninge, indvandrere og integration fastsætter regler om læreres kvalifikationer.

Danskuddannelseslovens § 18, stk. 1, pålægger kommunalbestyrelser og udbydere at tilvejebringe

og meddele ministeren for flygtninge, indvandrere og integration de oplysninger, herunder statistiske oplysninger, som denne måtte forlange om danskuddannelserne, og bemyndiger endvidere ministeren til at fastsætte regler herom, herunder om, i hvilken form oplysningerne skal gives.

Efter den foreslåede bestemmelse i *§ 16 b, stk. 13,* bemyndiges ministeren for flygtninge, indvandrere og integration til at fastsætte nærmere regler om tilbud om intro-dansk. Det er hensigten, at der bl.a. skal fastsættes nærmere regler om, hvem der kan være udbydere af intro-dansk (med henblik på at sikre, at intro-dansk bliver udbudt), og nærmere regler om udbyders pligt til at sikre, at undervisningen tilpasses den enkelte udlændings behov og forudsætninger. Det er endvidere hensigten bl.a. at fastsætte nærmere regler om etablering af en klippekortsordning med henblik på at kunne føre kontrol med tilbuddets omfang, ligesom der bl.a. påtænkes fastsat regler om refusion, regnskabsaflæggelse og revision m.v. Der påtænkes endvidere fastsat regler om kursusbevis, der skal udstedes til kursister, der har gennemført intro-dansk på tilfredsstillende måde.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 3.

Til § 2

Det foreslås i lovforslagets *§ 2, stk. 1*, at loven træder i kraft den 1. januar 2010.

Det foreslås i § 2, stk. 2, at bestemmelserne i § 13, stk. 3, 2.-4. pkt., om opdeling af modultaksten og bestemmelsen i § 16 b om intro-dansk først træder i kraft den 1. juli 2010. Derved imødekommes kommunernes behov for at kunne forberede sig på den kommende retstilstand.

Det foreslås i *§ 2, stk. 3*, at lovforslagets § 2 b ikke finder anvendelse på kursister, der har påbegyndt danskuddannelse før lovens ikrafttræden. Det betyder, at udlændinge, der har fået opholdstilladelse som au pair, jf. udlændingelovens § 9 c, stk. 1, og udlændinge, der har fået opholdstilladelse med henblik på at deltage i en grundskoleuddannelse eller en ungdomsuddannelse, herunder en gymnasial uddannelse, jf. udlændingelovens § 9 c, stk. 1, og som har påbegyndt danskuddannelse før lovens ikrafttræden, har ret til at fortsætte deres danskuddannelsesforløb.

Det foreslås i *§ 2, stk. 4*, at driftsaftaler, der er indgået mellem en kommunalbestyrelse og en udbyder af danskuddannelse før lovens ikrafttræden, og som ikke er i overensstemmelse med lovens § 11 a, bortfalder med udgangen af 2014, medmindre de er udløbet inden. Det betyder, at eksisterende driftsaftaler mellem en kommunalbestyrelse og en udbyder, som indebærer, at udbyderen tilbyder danskuddannelse i en anden kommune end aftalekommunen, og som dermed ikke er i overensstemmelse med den foreslåede § 11 a, udløber senest med udgangen af 2014.

Det foreslås i *§ 2, stk. 5*, at den foreslåede § 13, stk. 3, pkt. 2 og 3, om opdelingen af modultaksten i en starttakst og en sluttakst, først får virkning ved udløbet af de eksisterende driftsaftaler, dog senest med udgangen af 2014.

Bilag 1

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering	*Lovforslaget*
I det følgende gengives de relevante dele af de relevante gældende bestemmelser i lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl., jf. lovbekendtgørelse nr. 259 af 18. marts 2006, som ændret ved § 13 i lov nr. 523 af 24. juni 2005, § 2 i lov nr. 104 af 7. februar 2007, § 12 i lov nr. 483 af 12. juni 2009 og § 1 i lov nr. 485 af 12. juni 2009.	I lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl., jf. lovbekendtgørelse nr. 259 af 18. marts 2006, som ændret ved § 13 i lov nr. 523 af 24. juni 2005, § 2 i lov nr. 104 af 7. februar 2007, § 12 i lov nr. 483 af 12. juni 2009 og § 1 i lov nr. 485 af 12. juni 2009, foretages følgende ændringer:
§ 2. ---	**§ 1**
Stk. 2. ---	
Stk. 3. Udlændinge under 18 år, der i øvrigt opfylder betingelserne i stk. 1 og 2, kan deltage i danskuddannelse, når kommunalbestyrelsen ikke anser det for muligt eller rimeligt at henvise dem til andet relevant undervisningstilbud.	**1.** *§ 2, stk. 3,* affattes således: »*Stk. 3.* Udlændinge under 18 år kan deltage i danskuddannelse, når kommunalbestyrelsen ikke anser det for muligt eller rimeligt at henvise dem til andet relevant undervisningstilbud, jf. dog § 2 b, stk. 2.«
Stk. 4-7. ---	
§ 2 a.	**2.** I *§ 2 a* indsættes som stk. 5:
Stk. 2-4. ---	»*Stk. 5.* Ministeren for flygtninge, indvandrere og integration kan fastsætte nærmere regler om danskuddannelse til udlændinge omfattet af stk. 1.«
§ 2 a. ---	**3.** Efter § 2 a indsættes i kap. 1:
	»§ 2 b. Kommunalbestyrelsen tilbyder to modulers danskuddannelse, jf. lovens § 3, stk. 6, til udlændinge, der har fået opholdstilladelse som au pair, jf. udlændingelovens § 9 c, stk. 1.
	Stk. 2. Udlændinge, der har fået opholdstilladelse med henblik på at deltage i en grundskoleuddannelse eller en ungdomsuddannelse, herunder en gymnasial uddannelse, jf. udlændingelovens § 9 c, stk. 1, er ikke omfattet af denne lov.«
§ 6. ---	**4.** *§ 6, stk. 2,* affattes således:
Stk. 2. Kommunalbestyrelsen i bopælskommunen skal efterkomme et ønske om henvisning til danskuddannelse hos en bestemt udbyder fra selvforsørgende udlændinge, der ikke modtager aktiveringstilbud fra det offentlige, såfremt udgifterne for deltagelse i uddannelsen hos den pågæl-	»*Stk. 2.* Kommunalbestyrelsen i bopælskommunen skal efterkomme et ønske om henvisning til danskuddannelse hos en bestemt udbyder fra selvforsørgende udlændinge, der ikke modtager aktiveringstilbud fra det offentlige. Kommunalbestyrelsen i bopælskommunen skal afholde ud-

dende udbyder ikke overstiger den vejledende modultakst, jf. § 13, stk. 3.

Stk. 3-6. ---

gifterne forbundet med deltagelse i danskuddannelse hos den valgte udbyder.«

§ 8. Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at udlændinge bosat i kommunen, der er omfattet af denne lov, orienteres om uddannelsestilbuddet efter § 2, stk. 1.

5. *§ 8* affattes således:

»**§ 8.** Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at udlændinge, der er omfattet af denne lov og bosat i kommunen, orienteres om uddannelsestilbud efter §§ 2 og 16 b.«

§ 10.

Stk. 1-2. ---

6. I *§ 10* indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»*Stk. 3.* Etablering som udbyder efter stk. 1, nr. 2-4, er betinget af, at der mellem kommunalbestyrelsen og den pågældende udbyder er indgået en driftsaftale om udbud af danskuddannelse efter denne lov.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 4.

7.*§ 11* affattes således:

§ 11. Kommunalbestyrelsen har ansvaret for, at danskuddannelserne gennemføres efter reglerne i denne lov.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan træffe aftale med en anden kommunalbestyrelse eller et kommunalt fællesskab om overdragelse af ansvaret efter stk. 1.

»**§ 11.** En kommunalbestyrelse kan træffe aftale med en anden kommunalbestyrelse eller et kommunalt fællesskab om at tilbyde danskuddannelse efter § 2 og arbejdsmarkedsrettet danskundervisning efter § 16 b.

Stk. 2. Den kommunalbestyrelse, der har indgået en driftsaftale med en af de udbydere, der er nævnt i § 10, stk. 1, nr. 2-4, og den kommunalbestyrelse, der udbyder danskuddannelse på et kommunalt sprogcenter eller en anden kommunal uddannelsesinstitution, fører tilsyn med udbyderens virksomhed efter denne lov. Stk. 3. Ministeren for flygtninge, indvandrere og integration fastsætter nærmere regler om indholdet og udøvelsen af tilsynet.«

§ 11. ---

8. Efter § 11 indsættes:

»**§ 11 a.** En udbyder, som har indgået en driftsaftale med en kommune, jf. § 10, stk. 3, og en kommunal udbyder af danskuddannelse tilbyder danskuddannelse inden for kommunens grænser.

Stk. 2. Såfremt udbyderen ønsker at tilbyde danskuddannelse uden for kommunens grænser, skal kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor undervisningen ønskes tilbudt, godkende, at undervisningen foregår der.«

§ 13. ---

Stk. 2. ---

Stk. 3. Der fastsættes vejledende takster pr. modul på de årlige finanslove. Taksten kan kun udbetales én gang pr. modul, medmindre der foreligger særlige omstændigheder.

Stk. 4. ---

9. *§ 13, stk. 3,* affattes således:

»*Stk. 3.* Taksten pr. modul for hver af de tre danskuddannelser aftales mellem kommunalbestyrelsen og udbyderen af danskuddannelse, jf. § 10, stk. 1, nr. 2-4. Taksten opdeles i en starttakst og en sluttakst, som hver udgør halvdelen af den aftalte takst pr. modul. Starttaksten udbetales, når kursisten påbegynder undervisningen på et modul. Sluttaksten udbetales, når kursisten har bestået den modultest, jf. § 9, stk. 3, der afslutter undervisningen på det pågældende modul. Taksterne kan kun udbetales én gang pr. modul, medmindre der foreligger særlige omstændigheder.«

§ 16 a. ---

10. Efter § 16 a indsættes;

»**§ 16 b.** Kommunalbestyrelsen tilbyder arbejdsmarkedsrettet danskundervisning til udlændinge over 18 år, der

1) er indrejst i Danmark inden for det seneste år og har ordinær beskæftigelse, fast, lovligt ophold og ret til at arbejde her i landet eller
2) er omfattet af § 2 a og har påbegyndt deres ansættelsesforhold her i landet eller etableret deres selvstændige virksomhed her i landet inden for det seneste år.

Stk. 2. Uanset stk. 1 er udlændinge, der modtager eller har modtaget danskuddannelse, jf. § 2, ikke berettiget til at modtage tilbud om arbejdsmarkedsrettet danskundervisning.

Stk. 3. Uanset stk. 1 er udlændinge, der er omfattet af integrationsloven, ikke berettiget til at modtage tilbud om arbejdsmarkedsrettet danskundervisning.

Stk. 4. Uanset stk. 1 er udlændinge, der modtager starthjælp eller kontanthjælp, ikke berettiget til at modtage tilbud om arbejdsmarkedsrettet danskundervisning. Dette gælder dog ikke udlændinge, som opholder sig her i landet i medfør af EU-reglerne om ophævelse af indrejse- og opholdsbegrænsninger i forbindelse med arbejdskraftens frie bevægelighed, etablering og udveksling af tjenesteydelser m.v.

Stk. 5. En udlænding, der ønsker at deltage i arbejdsmarkedsrettet danskundervisning, anmoder om undervisning ved henvendelse til kommunalbestyrelsen i sin bopælskommune eller, hvis udlændingen ikke er folkeregistreret, ved henven-

delse til en hvilken som helst kommunalbestyrelse her i landet. Den pågældende kommunalbestyrelse henviser herefter udlændingen til optagelse til arbejdsmarkedsrettet danskundervisning.

Stk. 6. § 11 a finder ikke anvendelse for tilbud om arbejdsmarkedsrettet danskundervisning.

Stk. 7. Den kommunalbestyrelse, som henviser udlændingen til optagelse til arbejdsmarkedsrettet danskundervisning, jf. stk. 5, skal sikre, at undervisningen kan påbegyndes hurtigst muligt og senest en måned efter udlændingens anmodning herom.

Stk. 8. Tilbud om arbejdsmarkedsrettet danskundervisning omfatter højst 250 timers undervisning i højst 1 år og 6 måneder efter det tidspunkt, hvor den pågældende første gang kunne påbegynde undervisningen.

Stk. 9. En udlænding, der har deltaget i arbejdsmarkedsrettet danskundervisning, er berettiget til tilbud om danskuddannelse, jf. § 2, hvis betingelserne herfor er opfyldt. Tilbuddet efter § 2 omfatter danskuddannelse, indtil udlændingen har bestået en af de afsluttende danskprøver, dog højst tre år efter, at den pågældende første gang kunne påbegynde arbejdsmarkedsrettet danskundervisning.

Stk. 10. Tilbuddet om arbejdsmarkedsrettet danskundervisning er vederlagsfrit for den enkelte udlænding. Kommunalbestyrelsen i bopælskommunen afholder de udgifter, der er forbundet med arbejdsmarkedsrettet danskundervisning, efter en timetakst fastsat af ministeren for flygtninge, indvandrere og integration. Er udlændingen på tidspunktet for henvisningen til arbejdsmarkedsrettet danskundervisning endnu ikke folkeregistreret, dækker den kommune, som har henvist udlændingen, de foreløbige udgifter mod efterfølgende fuld refusion fra bopælskommunen.

Stk. 11. Staten refunderer 50 pct. af de samlede udgifter, som kommunalbestyrelsen i bopælskommunen har afholdt til arbejdsmarkedsrettet danskundervisning, jf. stk. 10.

Stk. 12. Ved tilbud om arbejdsmarkedsrettet danskundervisning finder § 2, stk. 4, § 5, stk. 4, § 6, stk. 2 og 5, §§ 7 og 16 og § 18, stk. 1, tilsvarende anvendelse.

Stk. 13. Ministeren for flygtninge, indvandrere og integration fastsætter nærmere regler om tilbud om arbejdsmarkedsrettet danskundervisning, herunder regler om udbydere af undervisningen, indholdet af tilbuddet, refusion, regnskabsaflæggelse og revision.«

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2010, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. § 13, stk. 3, 2.-4. pkt., som affattet ved denne lovs § 1, nr. 9, og § 16 b, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 10, træder i kraft den 1. juli 2010.

Stk. 3. § 2 b finder ikke anvendelse for udlændinge, som har påbegyndt danskuddannelse før lovens ikrafttræden.

Stk. 4. Driftsaftaler, som er indgået mellem en kommunalbestyrelse og en udbyder af danskuddannelse før lovens ikrafttræden, og som ikke er i overensstemmelse med lovens § 11 a, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 8, bortfalder med udgangen af 2014, medmindre de er udløbet inden.

Stk. 5. Driftsaftaler, som er indgået mellem en kommunalbestyrelse og en udbyder af danskuddannelse før lovens ikrafttræden, skal senest inden udgangen af 2014 være i overensstemmelse med lovens § 13, stk. 3, 2. og 3. pkt., som affattet ved denne lovs § 1, nr. 9.